

Aleksander Potocki

[uczeń](#)

Ur. 3.6.1776, Wilanów

Zm. 0.0.1845, Warszawa

Dane rodziców

Stanisław Kostka Potocki (1755-1821)

Aleksandra Lubomirska (1760-1831)

Wychowanie i wykształcenie

Rodzice zapewnili mu staranne [wykształcenie domowe](#). Uczył się [architektury](#) pod kierunkiem znanego budowniczego Zygmunta Vogla oraz [geometrii](#) i taktyki wojennej u Józefa Jakubowskiego.

W latach 1792-1794 udał się wraz z ojcem i krewnymi na emigrację do [Saksonii](#). Jego nauczycielem był wówczas ojciec oraz Scipion Piattoli. Jego edukację dopełniła zagraniczna [podróż edukacyjna](#) w latach 1795-1796 do [Niemiec](#) i [Italii](#). W początkach XIX wieku bawił również w [Anglii](#).

O kształcie jego edukacji dają pewne wyobrażenia zachowane zeszyty wypełnione jego [notatkami](#) z okresu nauk w końcu XVIII wieku. Aleksander uczył się [kaligrafii](#) oraz [języka niemieckiego](#). Wprawki kaligraficzne miały za cel głównie ćwiczenie umiejętności pisania w języku niemieckim. Dużą część jego notatnika zajmują zapisy w tym języku dotyczące m.in. [historii](#), począwszy od czasów starożytnych. Oprócz tego można tam znaleźć aforyzmy z językach polskim i niemieckim. Znajdują się tam również ćwiczenia z gramatyki [języka niemieckiego](#). Wydzieloną część zeszyty stanowią notatki z zakresu [geografii](#) sporządzone w [języku francuskim](#): „Cahier d’Ecriture de Mr Alexandre Potocki”. Poszczególne rozdziały poświęcono geografom oraz imperiom starożytności (Grecja, Rzym, Asyria, Media, Persja, Egipt), geografii morskiej oraz różnym częściom świata (np. Ziemi Świętej, wyspom Afryki, Azji Mniejszej, Azji Południowej). Niektórym tematom poświęcano cyklicznie więcej uwagi. Staranne pismo świadczy o jego pilności jako ucznia. Sprawnie posługiwał się językami [niemieckim](#) i [francuskim](#), a jego edukacja w tym względzie przyniosła wymierne rezultaty i pozwoliła nabyć kompetencji językowych niezbędnych w ówczesnym obiegu kulturowym. Zachowała się również korespondencja matki skierowana do Aleksandra z jej [zaleceniami wychowawczymi](#) w języku francuskim. Jego spuścizna z okresu szkolnego i młodzieńczego jest zresztą bardzo obszerna. Zachowały się bowiem również jego [notatki](#) zeszytowe z [literatury](#), [botaniki](#) i [logiki](#) oraz wypisy biblijne i [notatki](#) zoologiczno-weterynaryjne sporządzone na przełomie XVIII i XIX woku.

Etapy kariery dot. edukacji

Fakty z życia osobistego

Żył w [XVIII-XIX wieku](#).

Bibliografia

Podmiotowa

1. Archiwum Główne Akt Dawnych, Warszawa, Archiwum Publiczne Potockich, rkps 367, Aleksander Potocki, *notatki*.
2. Archiwum Główne Akt Dawnych, Warszawa, Archiwum Publiczne Potockich, rkps 282, Aleksander Potocki, *notatki*.
3. Archiwum Główne Akt Dawnych, Warszawa, Archiwum Publiczne Potockich, rkps 272, t. 1, Aleksandra Potocka, *listy*.

Przedmiotowa

1. B. Smoleńska, *Potocki Aleksander*, Polski Słownik Biograficzny, t. 27, Wrocław, 1983.

